

ID. MARKÓ KÁROLY

1791 - 1860

VÉNUSZ ÉS ÁMOR 1833

OLAJ, FA, 24 X 20 CM

JELEZVE BALRA LENT: C. MARKÓ 1833

KIÁLLÍTVA:

BÉCS, KÉPZŐMŰVÉSZETI AKADÉMIA, 1835.

SCHIDLHOF AUKCIÓ, BÉCS 1921. (REPR.: III.)

IRODALOM:

CONSTANT VON WURZBACH: BIOGRAPHISCHES LEXIKON DES KAISERTHUMS OESTERREICH. XVII. BÉCS, 1867. 464.

SZANA TAMÁS: MARKÓ KÁROLY ÉS A TÁJFESTÉSZET. BUDAPEST, 1898. 29.

POGÁNY Ö. GÁBORNÉ: ID. MARKÓ KÁROLY MŰVEI ÉS MŰVEINEK JEGYZÉKE. A MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT ÉVKÖNYVE 1954/55. BUDAPEST, 1957. 378.

BODNÁR ÉVA: ID. MARKÓ KÁROLY. BUDAPEST, 1980. 18-19.

A KÉP ELŐTERÉBEN A FÉLTÉRDRE ERESZKEDETT VÉNUSZ MERENGVE TEKINT KECSÉSEN FELEMELT JOBBJÁRA, BALJÁVAL A KIS ÁMORT ÖLELI ÁT, AKI MIKÖZBEN ANYJÁRA MUTAT, PAJKOSAN TEKINT KI A KÉPBŐL. A FIGURÁK ALATT ZÖLDES, BARNÁS DRAPÉRIA, MELLETTÜK NYÍL ÉS TEGEZ. A HELYSZÍN EGY ERDEI ÚT, BALRA MEREDÉK SZIKLA, TETEJÉN AZ ALAKOK FELÉ ÖLTALMAZÓAN HAJLIK EGY DÚSLOMBÚ FA. JOBBRA KITEKINTÉS NYÍLIK AZ ALKONYI ÉGRE ÉS A MESSZI HEGYEKRE. LENT, KIES ERDŐBEN EGY HEGYI PATAK FUT.

A FESTMÉNY IGAZI KURIÓZUM, ID. MARKÓ KÁROLY MŰVÉSZETÉNEK EGY KEVÉSBÉ ISMERT ARCULATÁT TÁRJA ELÉNK. A MEGSZOKOTT CLAUDE LORRAIN-ES, STAFFÁZS FIGURÁKKAL BENÉPESÍTETT, NAGYLÁTÓSZÖGŰ MARKÓKTÓL EZ A KOMPOZÍCIÓ IGENCSAK ELTÉR. A FESTŐTŐL ISMERT UGYAN NÉHÁNY, ELSŐSORBAN A FIGURÁKRA KONCENTRÁLÓ KOMPOZÍCIÓ, DE SOSEM HELYEZTE ŐKET JELLEGZETES TÁJBA. A VÉNUSZ ÉS ÁMOR CÍMŰ FESTMÉNYHEZ TALÁN LEGKÖZELEBB ÁLL AZ UBORKÁT HÁMOZÓ LEÁNY (MNG LTSZ.: 1905-2143), EZEN AZONBAN A ZSÁNERJELENET EGY SZOBA SARKÁBA KERÜL, A TÁJ CSAK AZ ABLAKON ÁT LÁTHATÓ.

A VÉNUSZ ÉS ÁMOR MINDEN BIZONNYAL GEYMÜLLER BÉCSI BĀNKĀR SZĀMĀRA KĒSZŰLT, AKI AZ IRODALOM SZĒRINT "FINOM ÍZLĒSŰ MŰBARĀT" VOLT. Ő TETTE LEHETŐVĒ, HOGY MARKÓ RÓMĀBA UTAZHASSON. A KĒP IS OTT KĒSZŰLT, VALÓSZÍNŰLEG RÓMAI TARTÓZKODĀSĀNAK LEGELEJĒN, AMIT A KĒP SAJĀTOS STĪLUSÖTVÖZETE MUTAT. A KĒT ALAK LEHELETFINOMAN MEGFESTETT RÉSZLETEI MĒG A BĒCSI ÉVEK KĒNYYSZERŰ KĒNYĒRKĒRESETI FÖRRĀSĀT, A MINIĀTŰRA PORT-

RĒKĀT IDĒZIK. MARKÓ, AKIT MINDIG A TĀJFESTĒSZĒT VONZOTT, AZ 1822-1832 KÖZÖTTI BĒCSI TARTÓZKODĀS SORĀN - MIŰTĀN MĀRA MĀR KĒRĪTHETETLEN OKOK MIATT, GĀZDĀG PĀRTFOGÓI CSERBEN HAGYTĀK - LEGINKĀBB A KORBAN OLY KEDVELT MINIĀTŰRÖK FESTĒSĒBŐL TARTOTTA FENN MAGĀT ÉS CSALĀDJĀT. A MANERISTA HAGYOMĀNYOKAT KÖVETŐ, ENYHĒN EROTIKUS, CSAVART TESTTARTĀSŰ FIGURĀK TĀJHĀTTERE AZONBAN, KŰLÖNÖSEN A JOBBOLDALT A MESSZESĒGBE VEZETŐ HEGYI PATAK VĀJTA MEREDĒLY MĀR A JŐL ISMERT MARKÓ KARAKTERT MUTATJA.

A FESTMĒNY, AMIT VALÓSZÍNŰLEG AKKORI TULAJDONOSA GEYMÜLLER ĀLLĪTTATOTT KI A BĒCSI KĒPZŐMŰVĒSZETI AKADĒMIĀN 1835-BEN, IGEN NAGY HATĀSSAL VOLT KORTĀRSĀIRA, AMIT AZ IS IGĀZOL, HOGY KĒT MĒSTER IS LEMĀSOLTA. AZ EGYIK FRANZ STROTZBERG, OSZTRĀK FESTŐ, AKIT MARKÓ A FÖRRĀSOK SZĒRINT MĒG BĒCSBEN TANĪTOTT. A MĀSIK, BARĀBĀS MIKLŐS, AKIT SZĪNTĒN ISMERT MARKÓ, MĒG A BĒCSI ÉVEIBŐL. ĒRDEKES, HOGY MINDKĒT MĀSOLAT HOZZĀTESZ A KĒPHEZ, NEM ĒRTVE MĒG VĒNUSZ EROTIKUS, SZĒRELEMRE HĪVÓ KĒZMOZDULATĀT. A FELEMELT JOBB KARJĀBA EGY-EGY GIRLANDOT FESTETTEK, HOGY INDOKOLTTĀ TĒGYĒK A MOZDULATOT.

A KĒT MĀSOLAT EDDIG IS ISMERT VOLT. A STROTZBERG FESTMĒNYT A MAGYAR NEMZETI GALĒRIA ŐRZI, A BARĀBĀS-KĒP PEDIG SZĒREPELT A BĀV 46. KĒPAUKCIÓJĀN 1978 SZĒPTEMBERĒBEN. A MARKÓRŐL SZŐLŐ MONOGRĀFIĀK SAJNĀLATTAL EMLĪTIK, HOGY A MĀSOLATOKHOZ SZŐLGĀLŐ MARKÓ FESTMĒNY, AMIT 1921-BEN BĒCSBEN ELĀRVEREZTEK, SAJNOS ELVESZETT. A MOST MĒGKERŰLT FESTMĒNYRŐL BĀTRĀN ĀLLĪTHĀTJUK, HOGY A HĀZAI KLASSZICISTA FESTĒSZĒT KIEMELKEDŐ REMEKE.

B.E.